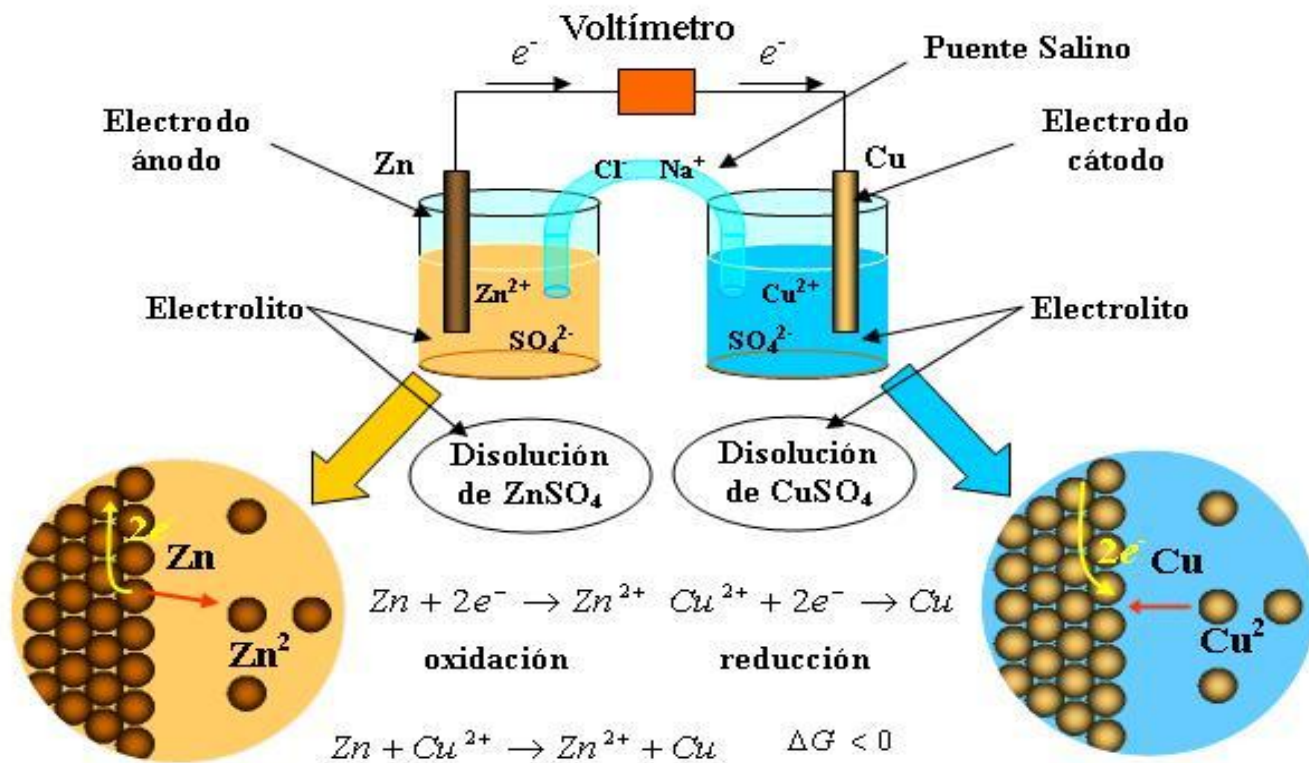

VI. OREKA ELEKTROKIMIKOA

P8. ΔS^0 , ΔG^0 et ΔH^0 Magnitude Termodinamikoen Determinazioa

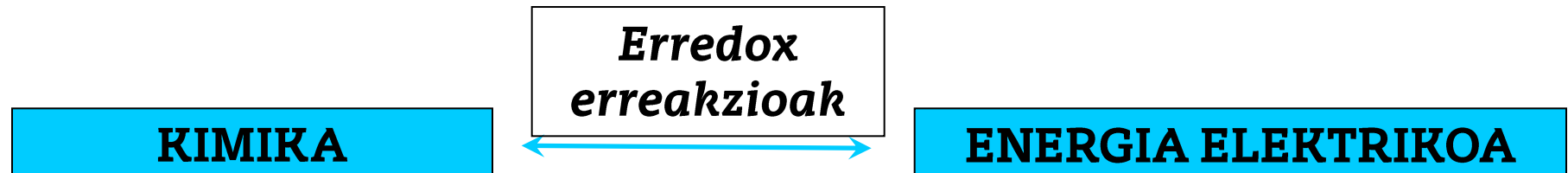

Esperimentazio Kimika Fisikoan

Open Course Ware

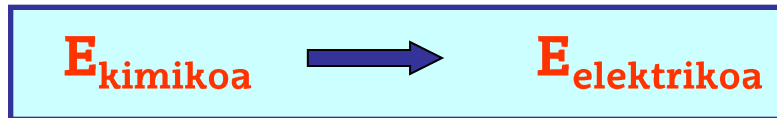
<http://ocw.ehu.es/course/view.php?id=207>

GINARRI TEORIKOA

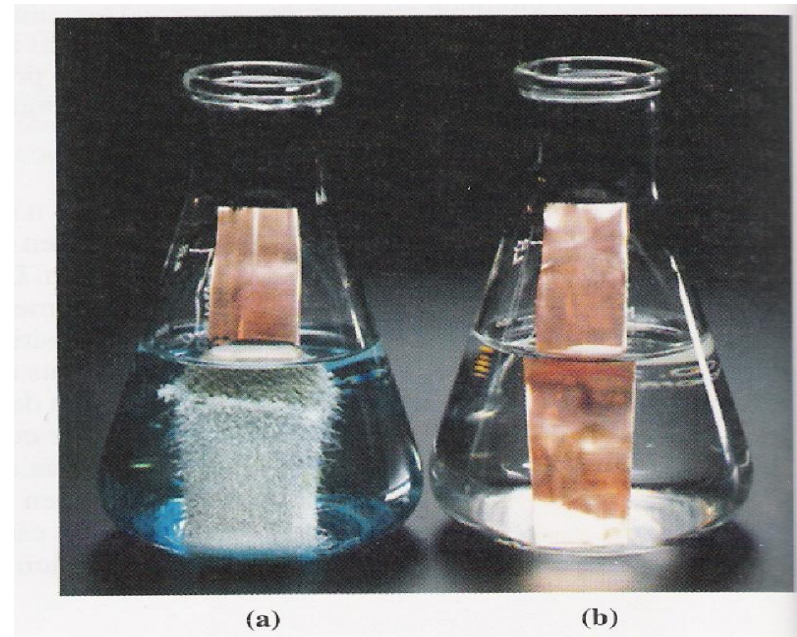
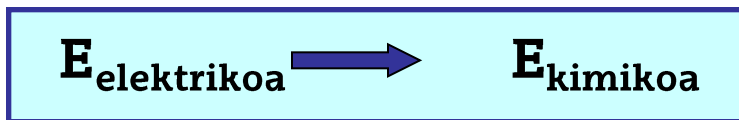

Zelula Elektrokimikoen Sailkapena:

a) PILA GALBANIARRAK:

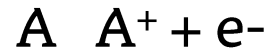

b) ZELULA ELEKTROLITIKOAK:

❖ Erredox Erreakzioak

Elektroiak trukutzen dira hurrengo erdierreakzio bikotearen bidez:

Oxidazioa

elektroiak askatu (erreduzitzailea)

Erredukzioa

elektroiak hartu (oxidatzailea)

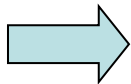

Potentzial elektrokimikoa

$$\tilde{\mu}_j^\alpha = \mu_j^\alpha + \Phi^\alpha Z_j F$$

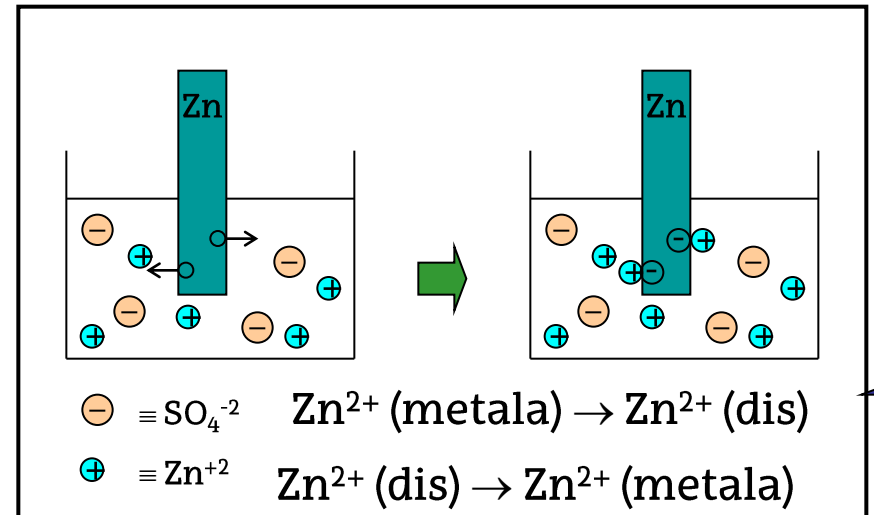
Orekan:

$$\tilde{\mu}_j^\alpha = \tilde{\mu}_j^\beta$$

$$\mu_j^\alpha - \mu_j^\beta = (\Phi^\beta - \Phi^\alpha) Z_j F$$

Sistema Elektrokimikoa

ZnSO₄ dis. / Zn hagaxka bat uretan

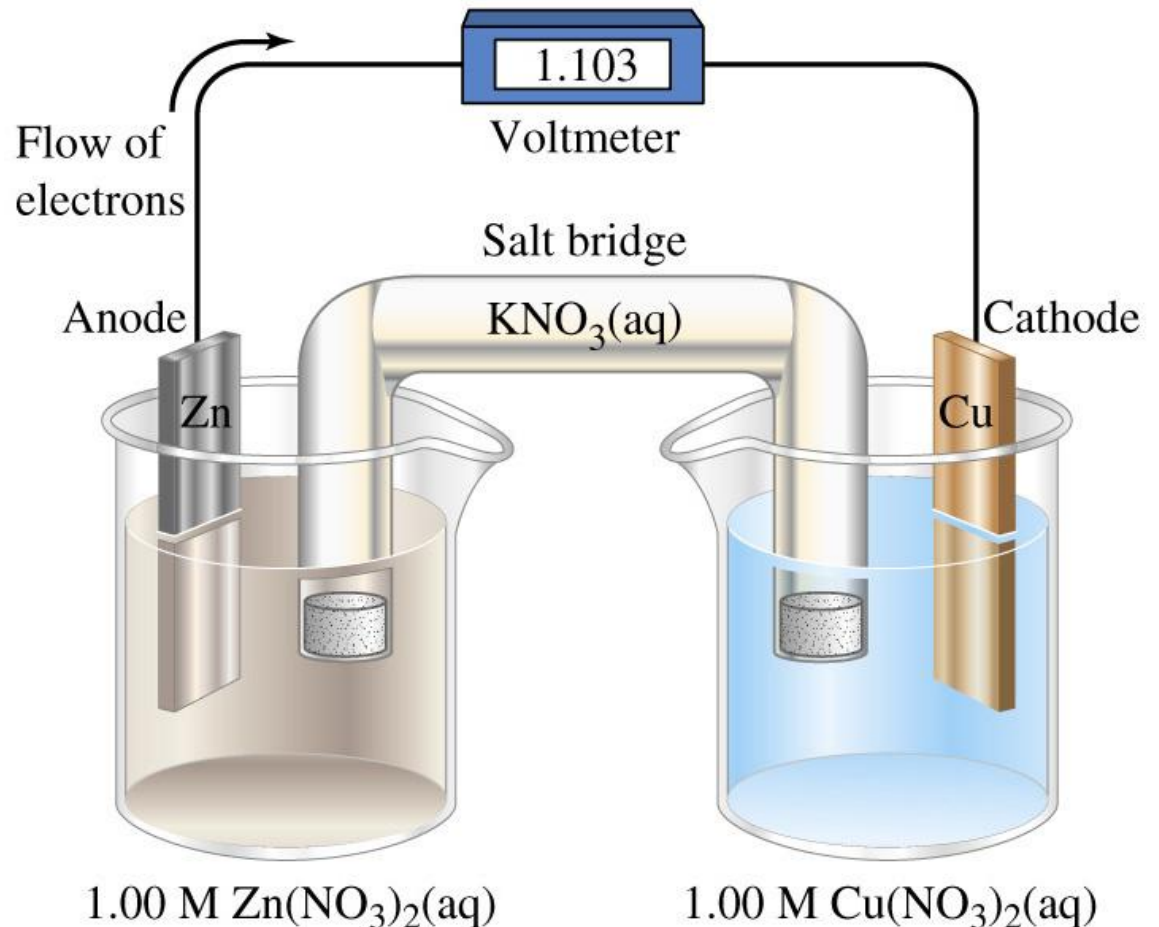
❖ Zelula Elektrokimikoak → Zelula Galbaniarra

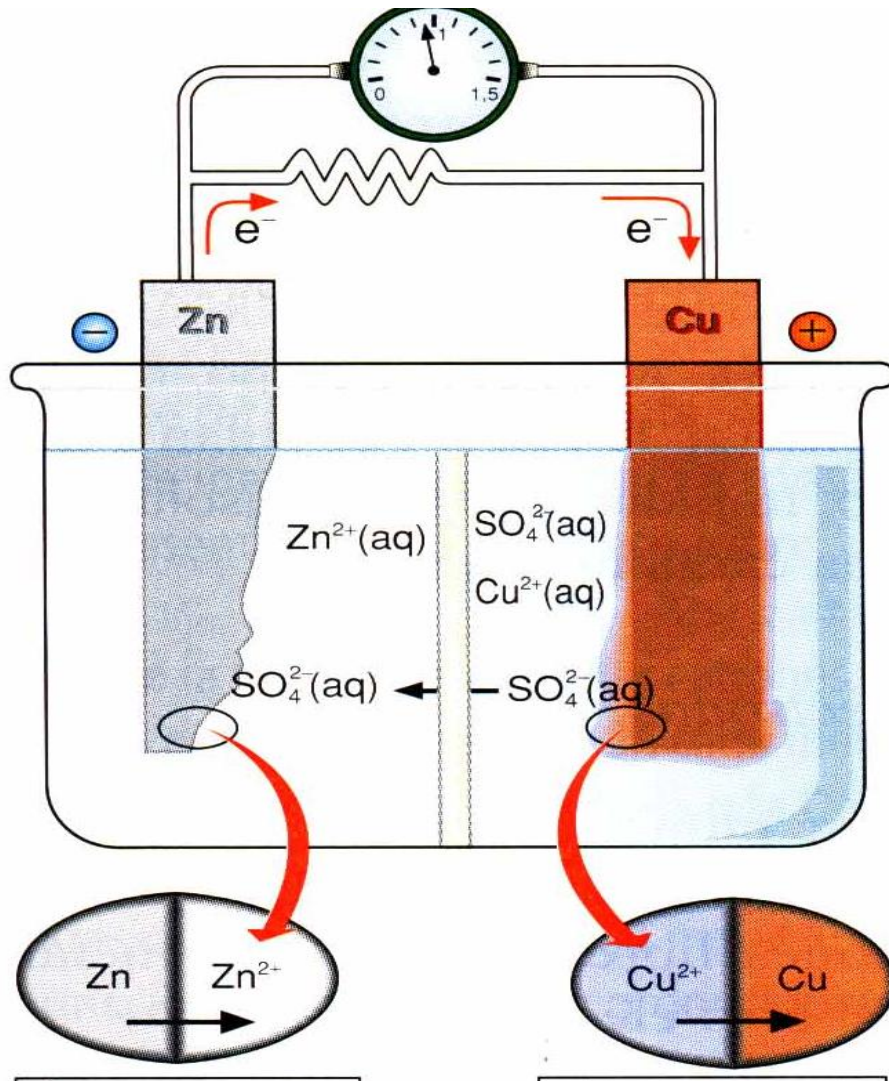
Sistema heterogeneo: bi eroale metaliko (elektrodoak aktiboak edo geldoak) beste eroale ioniko batekin (elektrolitoa; gatzak disoluzioan edo funditua, edo solido ionikoak) kontaktuan.

Faseen artean potentzial elektrikoaren diferentzia sortzen da

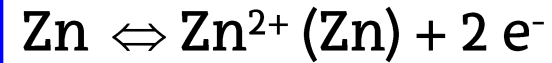
PILA GALBANIARRAK

Daniell Pila

Ezkerraldean: Zn metala oxidatzeko joera
ANODO

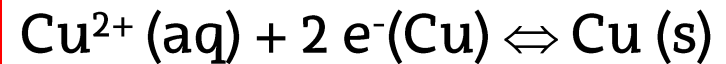

$\Phi_{\text{ZnSO}_4} - \Phi_{\text{Zn}}$ sortzen da

$\text{Zn} \rightarrow$ karga negatibo

$\text{ZnSO}_4 \rightarrow$ karga positibo

Eskuinaldean: Cu metala erreduzitzeko
Joera **KATODO**

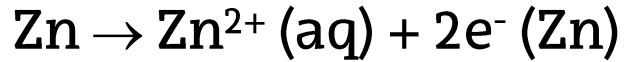
$\Phi_{\text{CuSO}_4} - \Phi_{\text{Cu}}$ sortzen da

$\text{Cu} \rightarrow$ karga positibo

$\text{CuSO}_4 \rightarrow$ karga negatibo

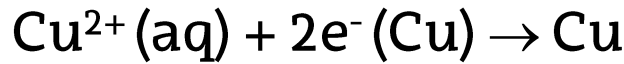

Oxidazioa

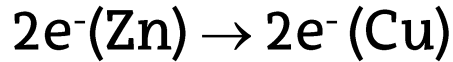

Anodoa (anioiak etortzen dira) $-$

Erredukzioa

Katodoa (katioiak etortzen dira) $+$

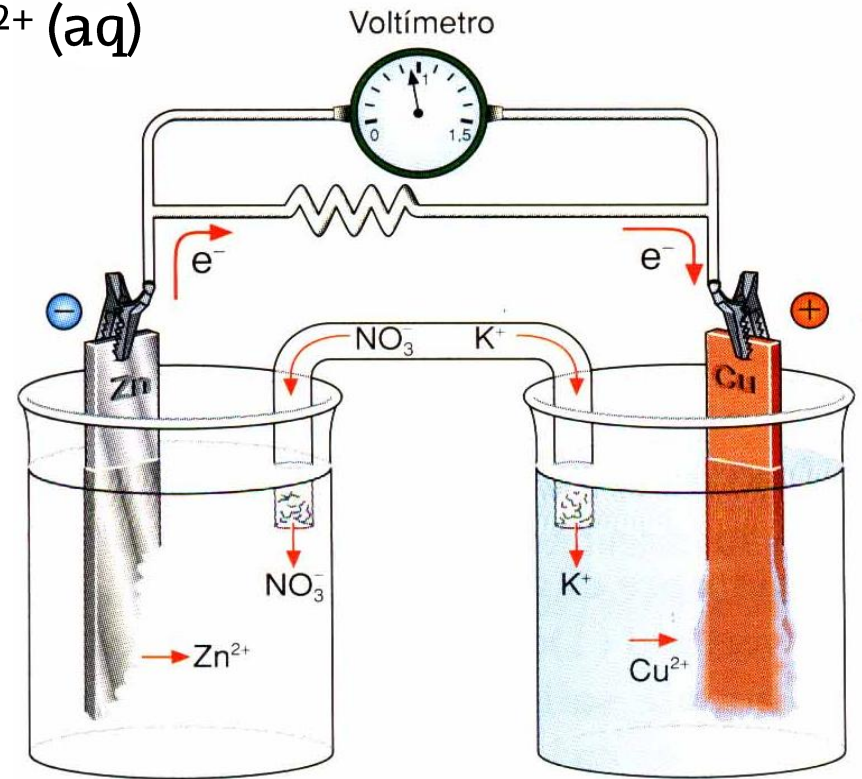
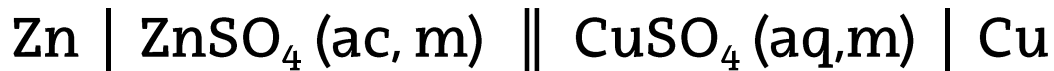

e^{-} -fluxua (anodotik katodora)

Erredox-erreakzioa $\text{Zn} + \text{Cu}^{2+}(\text{aq}) \rightarrow \text{Cu} + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$

Gatz-zubia ioien kargak konpensatzeko.

Elektroien mugimenduaren ondorioz elektrizitatea (Indar elektroeragile, ϵ edo ε) sortzen da (baltimetro edo potentziometro neurtu ahal da) erreakzio kimikotik.

Movimiento de los cationes en el interior de la pila

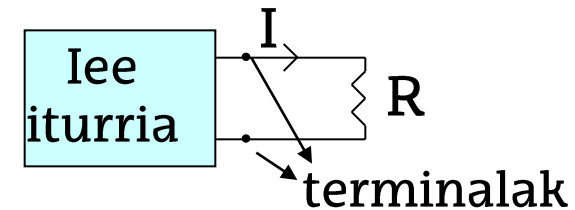
Movimiento de los aniones en el interior de la pila

$$\varepsilon = \varepsilon(\text{eskuin}) - \varepsilon(\text{ezker}) = \varepsilon(\text{katodo}) - \varepsilon(\text{anodo})$$

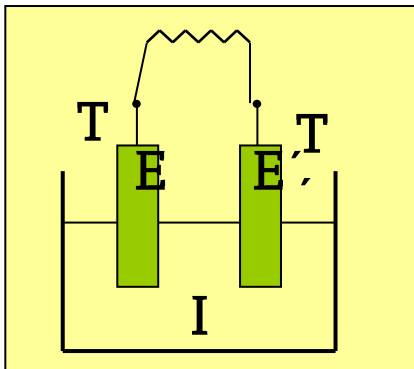
❖ Indar Elektroeragilearen Neurketa Esperimentala

Pila baten terminalen artean dagoen potentzial-diferentzia, zirkuito irekian (korronte elektrikorik zirkulatzen ez duenean), pila horren indar elektroeragile da

$$\Delta\Phi = I R$$

□ Boltmetro

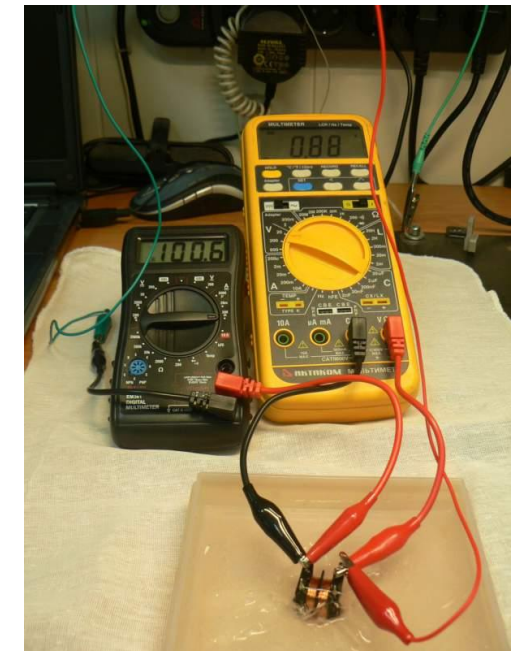

$T, T' \equiv$ terminalak
 $E, E' \equiv$ elektrodoak
 $I \equiv$ eroale ionikoa

Zirkuitua voltmetroz ixtean I intentsitatea duen korrontea zirkulatuko litzateke eta horren kontra bi erresistentziak: Voltmetroarena (R_v) eta Zelularena R_z

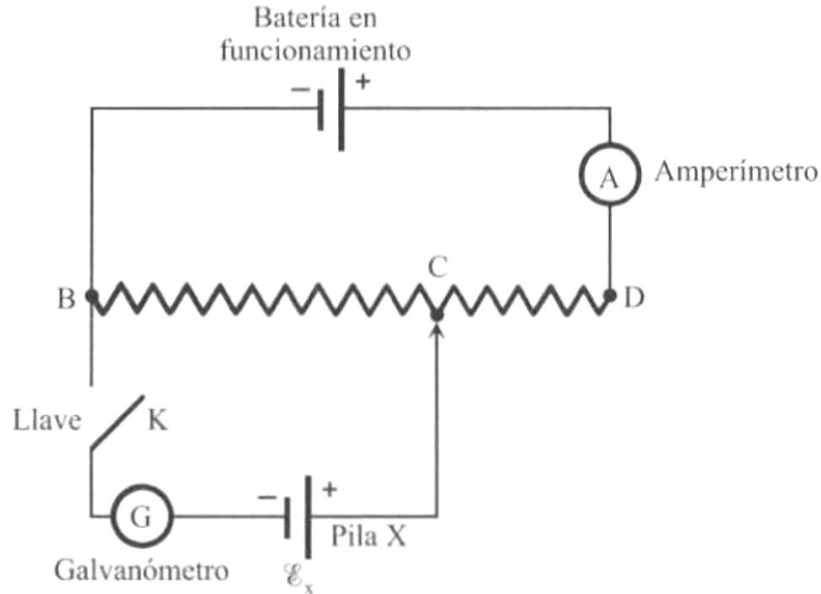
$$\Delta\Phi = I (R_v + R_z)$$

Bakarrik $R_v \gg R_z$ denean pilaren $\Delta\Phi$ neurtzeko

□ Potentziometroa (Aurkatasun edo Poggendorf metodoa)

Korronte (I) arbuigarria daraman boltimetro elektronikoa

Aldatzen dugu G Galbanometroak (BD erresistentzia aldakorra) zero korrontea markatu arte (**pila patroia**)

CXB erresistentziaren zeharreko potentzial-diferentzia zelularen terminalen artekoaren berdina da. Azken hau definizioz zelularen iee-a da.

❖ Indar Elektroeragilearen Determinazio Teorikoa (Nernst)

Oreka-baldintza sistema elektrokimikoan:

$$\sum_i \nu_i \tilde{\mu}_i = 0 \quad \longrightarrow \quad 0 = \sum_i \nu_i \tilde{\mu}_i = \sum_{e^-} \nu(e^-) \tilde{\mu}(e^-) + \sum_i \nu_i \tilde{\mu}_i$$

$$\sum_{e^-} \nu(e^-) \tilde{\mu}(e^-) = nF(\Phi_{\text{esku}} - \Phi_{\text{ezker}}) = nF\varepsilon$$

Lan elektrikoa

$$-nF\varepsilon = \sum_i \nu_i \mu_i \quad \longleftarrow \quad -nF\varepsilon = \sum_i \nu_i \mu_i + F \sum_i \nu_i z_i \Phi$$

$$\sum_i \nu_i \mu_i = \sum_i \nu_i \mu_i^\circ + RT \sum_i \nu_i \ln a_i = \Delta G^\circ + RT \ln [\prod_i (a_i)^{\nu_i}]$$

$$\varepsilon = -\frac{\Delta G^\circ}{nF} - \frac{RT}{nF} \ln [\prod_i (a_i)^{\nu_i}] \quad \longrightarrow \quad \boxed{\varepsilon = \varepsilon^\circ - \frac{RT}{nF} \ln [\prod_i (a_i)^{\nu_i}]} \quad \text{Nernst}$$

$\varepsilon^\circ \equiv$ erreakzioaren potentzial estandarra

$$\varepsilon = - \frac{\Delta G}{nF}$$

	ΔG	ε
Espontaneoa	< 0	> 0
Oreka	$= 0$	$= 0$
Ez espontaneoa	> 0	< 0

Aktibitatea molalitate eskalan ($a = g\ m$)

$$a = 1 \rightarrow \varepsilon = \varepsilon^0$$

ε^0 taulatuta 298 k-tan (erreduzio potentzial taulak)

- $P = 1$ bar bada, **a (solidoak) = 1**
- gasentzat, $a(H_2) = f(H_2) / P^\circ$ Hurbilketa ($P \approx 1$ bar), **$f(H_2) = P(H_2) = a(H_2)$**

- elektrolitoentzat, $M_{v+} X_{v-}$, $a_i = (a_+)^{v+} (a_-)^{v-} = (v_+)^{v+} (v_-)^{v-} (\gamma_i m_i/m^0)^{v+ + v-}$

Debye- Huckel
Ur disoluzioan

$$\log \gamma_{\pm} = - 0,510 z_+ |z_-| \frac{(I_m)^{1/2}}{1 + I_m^{1/2}}$$

$(I_m < 0.1 \text{ mol/kg})$

$$\log \gamma_{\pm} = - 0,510 z_+ |z_-| (I_m)^{1/2}$$

$(I_m < 0.01 \text{ mol/kg})$

Davies
Enpirikoa

$$\log \gamma_{\pm} = - 0,51 z_+ |z_-| \left[\frac{(I_m)^{1/2}}{1 + (I_m)^{1/2}} - 0,30 (I_m) \right]$$

Indar ionikoa $I = \frac{1}{2} \sum_j z_j^2 m_j$

❖ *Magnitude Termodinamikoan Determinazioa*

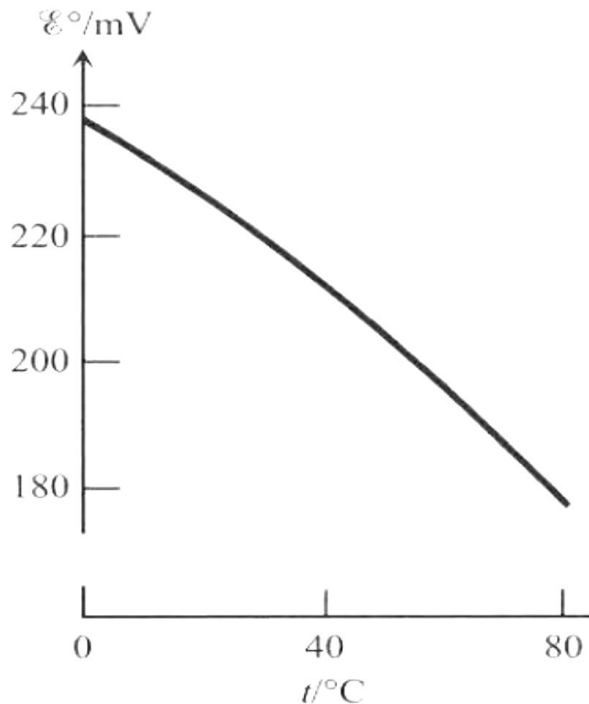
i.e.e. -ren neurketatik ➡

 $(\partial \Delta G / \partial T)_P = -\Delta S$ denez ➡
 $(dG = VdP - SdT)$
 $\Delta G^0 = \Delta H^0 - T \Delta S^0$ ➡

$$\Delta G^0 = -(nF\varepsilon^0)$$

$$\Delta S^0 = nF \left(\frac{\partial \varepsilon^0}{\partial T} \right)_P$$

$$\Delta H^0 = -nF\varepsilon^0 + nFT \left(\frac{\partial \varepsilon^0}{\partial T} \right)_P$$

Berdin baldintza ez-estandarretan

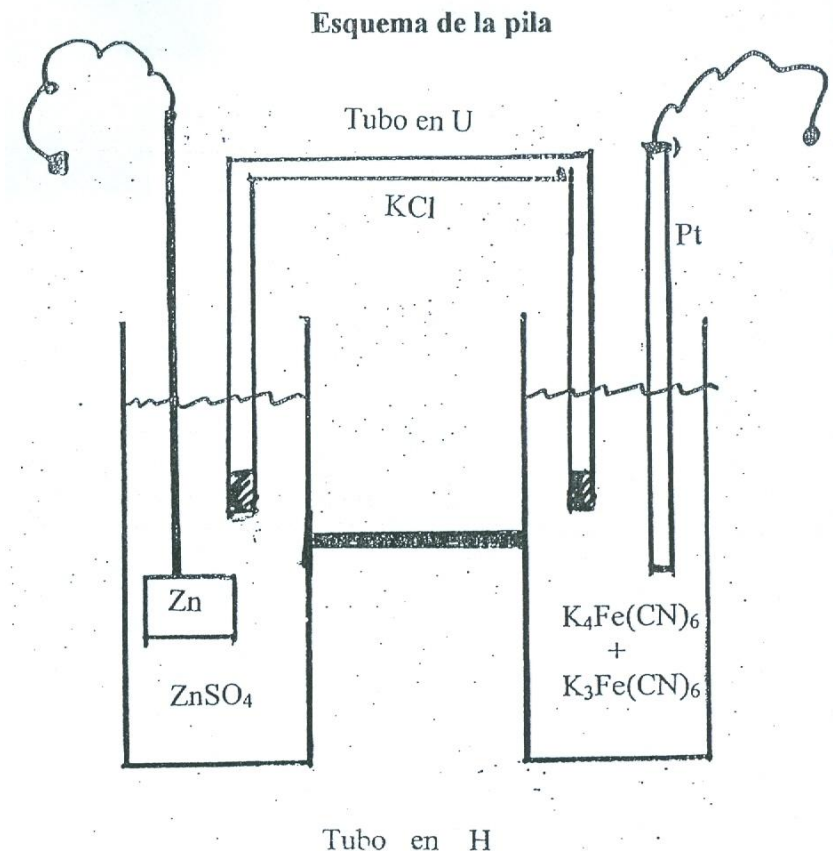
Normalean ΔS -ren menpekotasuna tenperaturarelin oso txikia eta datuak zuzen batera ondo doitzen dira

$$\varepsilon = 0.0 + m T \quad \text{non } m = \Delta S^0 / nF$$

Informazio gehiago Kimika Fisika I
5º Gaia. Oreka Elektrokimikoa

PROZEDURA

- Prestatu 1D (ZnSO_4) eta 2D ($[\text{K}_3\text{Fe}(\text{CN})_6]$ eta $[\text{K}_4\text{Fe}(\text{CN})_6]$) disoluzioak molalitatea erabiliz eta pisatuz (*tara botoia sakatu barik*). Birkalkulatu benetako kontzentrazioak hidratazio ura kontuan hartuz
- Garbitu elektrodoak eta prestatu gatz-zubia (U-hodia KCl-z beteta) burbuiarik gabe
- Ondoko eskema jarraituz prestatu pilaren muntaia (H-zelula). Horretarako hodiak estali parafinaz eta zulatu parafina U-hodia (gatz zubia) eta elektrodoak sartzeko.
- Sartu ur bainuan $10\text{ }^\circ\text{C}$ -tan (izotza) eta itxaron tenperatura egonkortu arte
- Doitu potentziometroaren zeroa pila patroia erabiliz

- Neuritu pilaren indar elektroeragilea potentziometroa erabiliz eta temperatura horretan (ε -ren balio irakurketa 3 min edo konstante mantentzen denean).
- Errepikatu prozesu hauek baina bainuaren tenperatu aldatuz 5 °C (10°C-50°C) tartean.
- ε vs T irudikatuz determinatu ΔS^0 ($\frac{\partial \varepsilon}{\partial T} \approx \frac{\partial \varepsilon^0}{\partial T}$) eta extrapolazioz (hobeto erregresio linealez) ε 25°C-tan.
- Taulak erabiliz determinatu ε^0 25 °C-tan eta gainontzeko propietate termodinamiko estandarrak (ΔH^0 eta ΔG^0).
- Aurreko datuekin 25 °C-tan (ε eta ε^0) eta $\gamma_{\pm}(\text{Zn}^{+2}) \approx \gamma_{\pm}(\text{ZnSO}_4)$ (Debye-Huckel $I_m < 0.1 \text{ mol/kg}$) ezagutuz, determinatu $\gamma(\text{Fe}(\text{CN})_6^{-4})/\gamma(\text{Fe}(\text{CN})_6^{-3})$ erlazioa.